

JYVÄSKYLÄSTÄ EDELLÄKÄVIJÄ TYÖAJAN LYHENTÄMISESSÄ

Suomessa siirryttiin 100 vuotta sitten nykyisin voimassa olevaan 8 tunnin työpäivään. Se oli työväen pitkäjänteisen kamppailun tulos. Työajan lyhentämistä vastustivat kiivaasti oikeisto ja työntajapiirit. Työn tuottavuus on noista päivistä kasvanut monikymmenkertaisesti. Kasvun hedelmät ovat kiihtyvällä vauhdilla valuneet pääomapiirien hyväksi ja tulonjako on vääristynyt. Kiky-sopimuksen myötä historian pyörää on käännetty rujosti taaksepäin. Voidaan täydellä syyllä puhua taantumuksesta.

Työajan lyhentämisestä ansiotasoa alentamatta on saatu hyviä kokemuksia Suomesta ja muista maista. Vuosina 1996-98 Jyväskylän kaupungissa toteutettiin työministeriön 6+6 tunnin työaikakokeilu erinomaisin tuloksin. Työssä jaksaminen parani, työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen helpottui ja sairauslomat vähenivät. Myös palvelujen saatavuus parani, kun aukioloaikoja voitiin laajentaa ja kalliit laitteet ja tilat olivat tehokkaammassa käytössä. Kun kokeilussa työllistettiin työttömiä, sosiaaliturvamenot pienenivät ja verotulot kasvoivat.

Keväällä 2017 jätetyssä valtuustoaloitteessa esitetään, että Jyväskylä ryhtyisi kokeilemaan työajan lyhentämistä aiempaan tapaan. Aloitteen on allekirjoittanut 15 valtuutettua seitsemästä eri valtuustoryhmästä. Perusteluna esitetään, että 6+6 tunnin työaikamallilla voitaisiin mm. helpottaa hoitoon pääsyä terveysasemilla, kun aukioloaikoja voitaisiin laajentaa. Vanhuspalveluissa työajan lyhentäminen vähentäisi työn kuormittavuutta ja mahdollistaisi hoidon laadun kohentumisen.

Kaupungin virkamiesjohdon vastauksessa aloite ei saa kannatusta, vaikka vastauksessa myönnetäänkin työajan lyhentämisen monet positiiviset vaikutukset. Kaupungin johdon linja noudattelee asiassa tyypillistä työntajapiirien näkemystä, jossa huomio kiinnitetään hyvin yksipuolisesti vain henkilöstökustannusten lisäykseen ja sivutetaan muiden vaikutusten arviot.

On selvää, että työajan lyhentämisen seurauksena kaupungin tulisi palkata lisää työntekijöitä hyvinvointipalveluihin. Näin kaupunki huolehtisi samalla yhdestä perustehtävästään, työllisyyden hoidosta ja työttömyyden vastaisesta kamppailusta. Työajan lyhentäminen alentaisi kustannuksia, kun työhyvinvointi ja hoidon laatu paranisivat ja palveluihin pääsy helpottuisi. Lukuisten tutkimusten ja kokeilujen pohjalta tiedetään, että lyhyempi työaika mahdollistaa intensiivisemmän ja tehokkaamman työskentelyn, kun taas työajan pidentäminen toimii päinvastoin.

Strategiassaan Jyväskylän kaupunki ilmoittaa olevansa rohkeasti aikaansa edellä ja ennakkoluuloton kokeilija. Toivottavasti kaupunki rohkenee toteuttaa strategiaansa myös käytännössä, kaupunkilaisten kannalta olennaisen tärkeissä asioissa.

SKP:n JYVÄSKYLÄN PIIRIJÄRJESTÖ ry

Piirikomitea